

ATT RUNE SOLVANG

omrom for å over-
at denne planten
att.
ere av Svalbards
r *Vaccinium uligi-*
dlokke *Campanula*
g dvergbjork *Bet-*
reslått vernet som
erneformen et om-
98, Moe 1999).
z kommer i: Alsos,
(in prep.). Warmth-
albard: population

Svalbardposten 1 1999,

ons to the flora of Sval-
t: 1-20.
verneplanen.

løya i lasjon

idligere kjente, og
in og Ivar Holtan.
gnet inn på neder-
fra Rustan (1981):
rdøya. Oslo helse-
vemsaker.

Ivar Holtan

tytia 57(1), 1999

Smalsøte *Gentianella* *uliginosa* (Willd.) Börner funnet på tre lokaliteter i Larvik kommune, Vestfold

Trond Grøstad

Eikelandvn. 8, 3290 Stavern

Under arbeidet med floraregistreringer i Larvik kommune sommeren og høsten 1998 ble det funnet en lang rekke nye lokaliteter av interessante karplantearter. Blant annet ble det funnet en fin bestand av stor gjeldkarve *Pimpinella major* i Tjølling, fem lokaliteter med til sammen mange hundre eksemplarer av dverggyllen *Centaurium pulchellum* i Brunlanes, tusengyllen *C. littorale* også i Brunlanes, tre lokaliteter med både firling *Crasula aquatica* og evjebrodd *Limosella aquatica*, og en fin bestand med et femtital individer av hjertemelde *Chenopodium hybridum* ssp. *hybridum* ved Fritzøe golfbane.

Det mest oppsiktsvekkende var likevel funnet av tre lokaliteter med smalsøte *Gentianella uliginosa* på strandenger i Brunlanes: (A) på Kinnhalvøya øst for Hummerbakkfjorden (UTM NL 53,36), (B) Røvika like øst for Naverfjorden (NL 57,37) og (C) Kuøya SW av Stavern (NL 58,37).

På lokalitet A ble det funnet et tjuetalls eksemplarer, på lokalitet B et femtital eksemplarer og på lokalitet C et trettital eksemplarer.

Alle lokalitetene er fuktige, artsrike strandenger. Særlig var floraen på lokalitet A, en stor strandeng, svært artsrik med diverse botaniske «snadder» som f.eks. liten vannsoleie *Ranunculus aquatilis*, dverggyllen *Centaurium pulchellum*, strandrødtopp *Odontites litoralis*, krattalant *Inula salicina*, loppestarr *Carex pulicaris*, blåstarr *C. flacca* og grønnestarr *C. distans*. Her ble det også funnet en ganske stor bestand av jåblom *Parnassia palustris*, nærmere bestemt underarten ssp. *palustris*, med begerblad som er mye kortere enn kronbladene.

På lokalitet B ble det notert bl.a. knortestarr *Carex otrubae*, blåstarr *C. flacca* og engstarr *C. hostiana*. På lokalitet C var det en mer triviell strandengflora.

Det er tidligere registrert ni funn av smalsøte i Vestfold fylke. Fire av disse er gjort før århundreskiftet, og bare to er gjort etter 1970: Tjørne (1974, Kjell Hemes) og Eineren, Brunlanes (1996, Tor H.

Smalsøte *Gentianella uliginosa* fra Brunlanes.
Tusj/akvarell: Roger Halvorsen.

Melseth). På denne sistnevnte lokaliteten ble arten funnet igjen i 1998 med bare fem eksemplarer, mens det ikke finnes opplysninger om arten er funnet igjen på de gamle lokalitetene. Melseths funn fra Brunlanes er ikke belagt ved museet i Oslo.

Smalsøte er nå funnet på følgende steder i Vestfold (i kronologisk rekkefølge):

Larvik: Malmøya, 1826 M.N. Blytt
Larvik: Fredriksvøm (Stavern), 1829 Anon.
Larvik: Skovholmen, Viksfjord (2 belegg), 1892 A. Blytt
Sandefjord (2 belegg), 1899 Hoffstad
Holmestrand: Gåserumpa, 1905 J. Dyring
Larvik: Fredriksvøm, 1912 C. Leegaard
Netterøy: Bolærne, 1925 H.R. Holmsen
Tjørne, 1949 F. Wischmann
Tjørne, 1974 K. Hemes
Larvik: Brunlanes, 1996 T.H. Melseth
Larvik: Brunlanes (B+C), 1998 T. Grøstad
Larvik: Brunlanes (A), 1998 T. Grøstad & T.H. Melseth

I følge rødlista (DN-rapport 1992-6) er smalsøte regnet som sårbar både i Norge, Norden og globalt. Av arter som er nevnt ovenfor, er firling, tusengyllen, dverggyllen og strandrødtopp regnet som hensynskrevende i Norge.

Blyttia 57(1), 1999